

‘Graspapier moet business as usual worden’

Van reststof naar grondstof in 365 dagen?

Een betere wereld begint bij jezelf. Wie kent die slogan niet? Ook Rijkswaterstaat kan bij zichzelf beginnen, want we hebben ruim 18.000 ha gras in ons areaal dat nu vaak naar de composteerder gaat. De Business Unit Natuurlijk Kapitaal (BUN-K) van RWS en het groene bouwlabel GreenWorks pakten daarom samen de handschoen op om te kijken naar de mogelijkheden voor graspapier en graskarton. Gerhard Hospers van GreenWorks en Arthur Wolleswinkel van BUN-K vertellen over hun avontuur. Nooit meer gras naar de afvalverwerker. Een mooie gedachte die wat Arthur Wolleswinkel en Gerhard Hospers niet snel genoeg waarheid kan worden. In de bouwwereld zien ze hier wel mogelijkheden in, vertelt Gerhard, die als adjunct-directeur van bouwmaterialengroothandel Raab Karcher een van de trekkers van Green Works is. ‘Met ons groene label [GreenWorks](#), waaraan verschillende producenten in de bouw deelnemen, oriënteren we ons voortdurend op duurzame bouw- en installatiematerialen. Het duurzaam verpakken van deze materialen in graskarton sluit hier naadloos op aan. Net als het verwerken van graskarton in bouwmaterialen, bijvoorbeeld in een gipswand.’

Koplopergroep

GreenWorks en Rijkswaterstaat hebben elkaar gevonden in hun gezamenlijke zoektocht naar duurzaamheid. Ze besloten in het najaar van 2018 de handen ineen te slaan om een jaar lang de mogelijkheden van graskarton en graspapier te verkennen en uit te dragen. Daarvoor formeerden ze een [speciale Koplopergroep Graskarton](#). Bij de Koplopergroep Graskarton zijn de volgende bedrijven aangesloten: Bia Beton, Bol.com, Bunzl, Dekker Hout, Essity Netherlands, Gyproc, Intrapec, Microform, Oosterberg, Velux en Wasco. ‘Enthousiasme is er volop’, vertelt Gerhard. ‘De consortiumpartners staan te popelen om bestellingen te plaatsen voor graspapier en -karton. Rijkswaterstaat kan het gras leveren, het consortium kan afzetkanalen vormen om het project meteen wat volume te geven. Kortom een prachtig idee.’

Markt creëren

Samen stelden het consortium en BUN-K een agenda op met focuspunten voor het onderzoeksjaar. 'Onze doelstelling is heel eenvoudig', legt Arthur uit. 'Gebruik van graskarton en graspapier moet business as usual worden en niet meer nichemarkt zijn voor de meest duurzamen onder ons. Kunnen we graspapier en -karton bij meer partijen afzetten dan onze koplopers, dan betekent dat meer vraag, meer volume en dus een lagere papierprijs. Daarom is het zaak onze eigen markt te creëren en niet af te wachten wat de markt gaat doen. Waarbij we natuurlijk goed kijken naar de behoefte van de afnemers.'

Afstemmen vraag en aanbod

Klinkt logisch, maar in de praktijk is het afstemmen van vraag en aanbod nog een hele zoektocht, beseft Arthur. 'Vraag en aanbod moet je steeds tunen. Niet al het gras is geschikt om als grondstof voor papier te dienen, dus je moet al beginnen met de vraag: welk bermgras heeft de beste vezel voor papier en karton? Wanneer en hoe oogst je? Onder welke condities kan het gras het beste aangeleverd en opgeslagen worden? De impact op onze grasketen is dus groot.'

Gerhard Hospers van Greenworks in gesprek met Arthur Wolleswinkel van BUN-K

LCA en kwaliteit onderzoeken

Arthur en Gerhard kijken tevreden terug op de samenwerking van de eerste negen maanden, die zij beiden als constructief en laagdrempelig zien. Toch zien zij ook de weerbarstige praktijk, vertelt Gerhard. 'Het enthousiasme van de koplopers werd enigszins getemperd toen bleek dat graskarton niet zomaar met een druk op de knop tevoorschijn te toveren is. Wij willen eerst laten onderzoeken wat de milieu impact (LCA) is van graskarton; die moet minstens gelijk zijn aan regulier papier en karton. Ook de technische kwaliteit moet minstens zo goed zijn. Dat zijn we nu aan het onderzoeken. Deze zomer weten we dat en staat bij een positief resultaat wat ons betreft het stoplicht op groen om te gaan produceren.'

Papierproducent vinden

Die producent staat al in de startblokken. Geen gemakkelijke opgave om deze te vinden, aldus Gerhard. 'In Duitsland zijn er producenten die ervaring hebben met het produceren van graspapier. Hier in Nederland is die ervaring nog beperkt. Graspapier produceren doe je er niet zomaar even bij, het gaat om wezenlijk andere vezels dan regulier papier van 100 procent papierpulp en hout. Daar moet je de machines goed op instellen. Toch willen we omwille van de duurzaamheid geen buitenlandse producent in de arm nemen. Dat we uiteindelijk een Nederlandse producent hebben gevonden, is dan ook iets waar we heel blij mee zijn. Op kleine schaal zijn er al een paar producten op graspapier gedrukt, zoals notitieblokken, het jaarverslag van BUN-K en de samenvatting ervan en de brochure van GreenWorks.'

Spannend

Als de onderzoeken laten zien dat de LCA en de kartonkwaliteit niet onder doen voor “gewoon” karton, is de weg vrij om de productie van graskarton op te schalen, stelt Arthur. ‘Er is dan weinig reden meer om geen graskarton te gebruiken, zeker niet voor Rijkswaterstaat en andere organisaties binnen de rijksoverheid. Best spannend dus wat het onderzoek de komende maanden uitwijst; het is bepalend voor de toekomst van graskarton.’